

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2026-05-20

Diarienummer:
KSN-2025-01820, KSN-2025-
01834

Handläggare:
Åsa Hedlund

Svar på motioner om familjehemsvård från Stefan Hanna (UP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionerna med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Stefan Hanna (UP) föreslår i två motioner väckta 26 maj 2025

- att arbetsprocessen förbättras mellan socialtjänsten och familjehemmen genom att det kompletteras med ett ärendehanteringssystem,
- att i det digitala stödsystemet alltid ska finnas en tydlig familjeplan, som berörda får ta del av, där vägen mot familjeåterförening enkelt beskrivs. En tydlig ambitionsplan som kan bidra till att nödvändiga målsättningar uppnås och där föräldrarna tydligt förstår vad som krävs för en återförening, samt
- att bättre samverkan görs mellan ett barns socialhandläggare och ett familjehems socialhandläggare så att endast en socialsekreterare deltar vid till exempel ett skolbesök.
- att socialtjänsten snabbare ska säkerställa en återkoppling till familjer som anmäler intresse av att ställa upp som familjehem,
- att utredningstiderna för att få bli ett familjehem (lämplighetsprövningen) måste genomföras snabbare, utan sänkta minimala kvalitetskrav, med en handläggningssgaranti på max två månader, och
- att familjehem med barn som har en särskilt krävande problematik får ett bättre stöd 24/7/365.

Då förslagen i båda motionerna gäller samma verksamhet behandlas de i samma ärende.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Socialnämnden är positiv till de förslag som motionären väcker då de ligger i linje med det arbete och den målsättning som nämnden har när det gäller familjehemsvården.

Nämnden arbetar sedan ett par år med systematiska förbättringar av familjehemsvården. Arbetet omfattar att höja kvaliteten i vården genom att rekrytera fler familjehem i egen regi och minska användandet av konsulentstödda familjehem, att utveckla marknadsföringen i syfte att rekrytera fler familjehem samt genom att förbättra stödet till familjehemmen.

Inom förvaltningen pågår ett införande av digitala medborgartjänster. I nuläget omfattar det kommunikation genom medborgartjänsten med klienter över 18 år som har pågående ärenden inom förvaltningen, men kommunikation kan även ske med uppdragstagare såsom familjehem via tjänsten. Klienter kan idag ta del av vårdplaner digitalt via medborgartjänsten och motsvarande funktion för till exempel vårdnadshavare planeras att införas under hösten 2025.

Socialnämndens myndighetsutövande arbete är i stora delar lagstyrd, vilket även gäller familjehemsvården. Utgångspunkten i sociallagstiftningen är att barn som är placerade i familjehem ska återförenas med sina föräldrar när målet med vården är uppnått. Socialnämnden har detta som målsättning i alla ärenden. I ett barns vårdplan ska det till exempel alltid vara tydligt hur umgänge med vårdnadshavare ska upprätthållas i syfte att nå en återföring.

Socialnämnden utgår alltid från det enskilda barnets behov när det gäller val av insatser och vilken placering som är lämpligast. Som motionären skriver kan till exempel familjehem där barn med en särskilt krävande problematik är placerade ha behov av ett omfattande stöd som ibland gäller dygnet runt. I de ärenden familjehemmen inom den egna regin inte kan möta upp ett barns behov kan placering ske i ett konsulentstött familjehem. Även socialjouren kan möta upp behov som uppstår utanför kontorstid.

Ett familjehemsärende handläggs av en socialsekreterare för det placerade barnet och en familjehemshandläggare för familjehemmet. Det är alltid det individuella behovet hos det aktuella barnet som styr hur insatsen planeras och genomförs. Ärendet handläggs inom samma avdelning på socialförvaltningen, i syfte att socialsekreteraren och familjehemssekreteraren ska ha ett nära samarbete. När det gäller deltagande vid till exempel skolmöten eller möten på BUP (barn- och ungdomspsykiatri) är det barnets individuella behov och var i vårdprocessen barnet och familjen är som styr deltagande från förvaltningens sida.

En viktig del i att säkerställa en hög kvalitet i familjehemsvården är att frigöra tid för handläggarnas omsorgsvårdande arbete och att minska den administrativa delen. Detta är en målsättning inom hela socialförvaltningen. Inom familjehemsvården är till exempel den ekonomiska administrationen omfattande, varför bland annat dessa delar handläggs av utsedda administratörer.

Som ett led i att utveckla och förbättra stödet till familjehemmen, och på så vis öka kvaliteten i vården, genomförs löpande enkäter där familjehemmen får möjlighet att tycka till om samarbetet med socialförvaltningen. Mot bakgrund av svaren arbetar förvaltningen kontinuerligt med att utveckla verksamheten. Enkätsvaren visar att familjehemmen upplever att både samarbete och stöd med verksamheten har förbättrats.

Behovet av familjehem är stort på såväl lokal som nationell nivå. Socialstyrelsen har ett uppdrag att stötta kommuner med att rekrytera familjehem och genomför nationella kampanjer och kommunikationsinsatser under 2025.

Socialnämnden följer Socialstyrelsens kampanj i kommunikationsarbetet parallellt med lokala kommunikationsinsatser. Syftet är att öka andelen kvalificerade intresseanmälningar som kommer att leda till fler godkända familjehem. Exempelvis genomförs insatser vid familjeevenemang och informationsträffar, men även via sociala medier (särskilt Facebook och Instagram) och kommunens webbplats för att nå ut till potentiella nya familjehem.

Socialnämnden arbetar även med att öka rekryteringen av familjehem genom att snabbare återkoppla till familjer som anmäler intresse att bli familjehem. Målsättningen är att återkomma inom 48 timmar. I själva handläggningen av familjehemmet utgår socialförvaltningen från rättssäkerhetsaspekter i syfte att säkerställa en hög kvalitet i vården.

Ett uppdrag som familjehem är ett stort åtagande och det är viktigt att den enskilda familjen till exempel får möjlighet att ta till sig information och processa de olika delar som uppdraget innebär. Socialnämnden har som målsättning att de stadigvarande familjehemmen ska vara färdigutredda inom fyra månader. Handläggningen sker dock alltid så skyndsamt som är möjligt. Under föregående år nådde man handläggningsmålet i 80 procent av ärendena.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 maj 2026
- Bilaga 1, Motion om arbetsprocesser och familjeplan vid placering i familjehem
- Bilaga 2, Motion om snabbast möjliga återförening efter placering i familjehem

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

2025-05-06

Motion: Barnens bästa – arbetsprocesser och familjeplan vid placering i familjehem

Bakgrund

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att Uppsala kommuns socialtjänst kan förbättra sitt stöd till socialt kraschade familjer samt till berörda familjehem. Förbättringar som samtidigt leder till en bättre arbetsmiljö för socialtjänstens medarbetare. I UPs resonemang utgår vi ifrån en exempelfamilj enligt nedan:

Två vuxna föräldrar med två barn.

Föräldrarna har beroendeproblem. En är grov narkoman och den andra är alkoholist.

Föräldrarna är skilda.

Barnen är sex år och tolv år och är fosterhemsplacerade.

Tolvåringen misstänks vara uppfångad i ett kriminellt gäng.

Målsättningen med motionens förslag är att:

1. Förbättra stödet till dem med behov av socialtjänstens insatser
2. Förbättra rekrytering och kommunikationen med frivilliga som vill hjälpa till som till exempel familjehem
3. Frigöra tid för personalen att ägna sig åt mer omsorgsvårdande arbete och mindre administration (attraktivare arbetsgivare)

Jag yrkar:

att arbetsprocessen förbättras mellan socialtjänsten och familjehemmen genom att det kompletteras med ett ärendehanteringssystem,

att i det digitala stödsystemet alltid ska finnas en tydlig familjeplan, som berörda får ta del av, där vägen mot familjeåterförening enkelt beskrivs. En tydlig ambitionsplan som kan bidra till att nödvändiga målsättningar uppnås och där föräldrarna tydligt förstår vad som krävs för en återförening, och

att bättre samverkan görs mellan ett barns socialhandläggare och ett familjehems socialhandläggare så att endast en socialsekreterare deltar vid till exempel ett skolbesök.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

2025-05-06

Motion: Barnens bästa och snabbast möjliga återförening när så är möjligt efter placering i familjehem

Bakgrund

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att Uppsala kommuns socialtjänst kan förbättra sitt stöd till socialt kraschade familjer och till berörda familjehem. Förbättringar som samtidigt leder till en bättre arbetsmiljö för socialtjänstens medarbetare.

Det är viktigt att familjer som anmäler intresse att bli familjehem får en snabbare handläggning än idag. Idag kan återkopplingen ta över 4 veckor från ansökan. Det borde kunna ge en återkoppling inom några dagar. Själva utredningen för att bli godkänd som familjehem (lämplighetsprövning) måste kortas ner utan att sänka kvalitetskraven. Idag tar det mellan en till tre månader för en lämplighetsprövning. Kommunen bör ge ett löfte om max två månaders handläggning.

I UPs resonemang utgår vi ifrån en exempelfamilj enligt nedan:

Två vuxna föräldrar med två barn.

Föräldrarna har beroendeproblem. En är grov narkoman och den andra är alkoholist.

Föräldrarna är skilda.

Barnen är sex år och tolv år och är fosterhemsplacerade.

Tolvåringen misstänks vara uppfångad i ett kriminellt gäng.

Målsättningen med motionens förslag är att:

1. Förbättra stödet till dem med behov av socialtjänstens insatser
2. Förbättra rekrytering och kommunikationen med frivilliga som vill hjälpa till som till exempel familjehem
3. Frigöra tid för personalen att ägna sig åt mer omsorgsvårdande arbete och mindre administration (attraktivare arbetsgivare)

Jag yrkar:

att Socialtjänsten snabbare ska säkerställa en återkoppling till familjer som anmäler intresse av att ställa upp som familjehem,

att utredningstiderna för att få bli ett familjehem (lämplighetsprövningen) måste genomföras snabbare, utan sänkta minimala kvalitetskrav, med en handläggningsgaranti på max två månader, och

att Familjehem med barn som har en särskilt krävande problematik får ett bättre stöd 24/7/365.

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna